

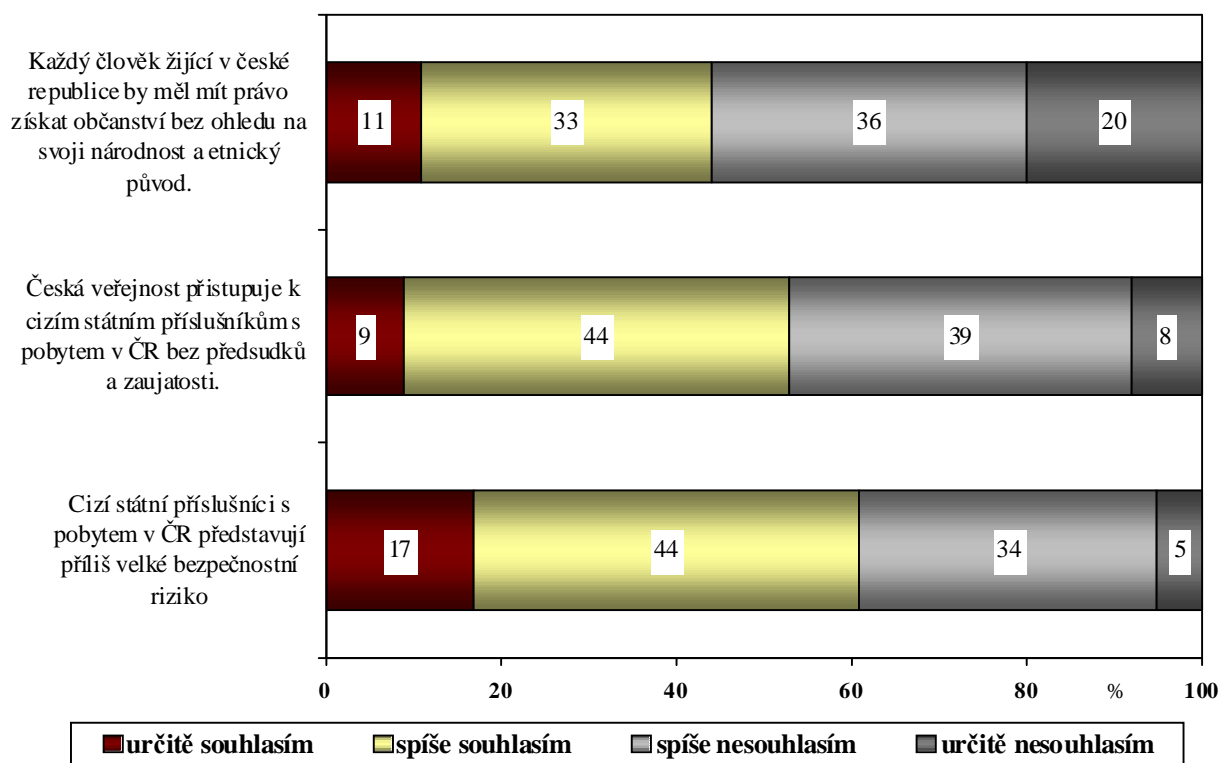
PODÍL ČECHŮ, KTERÍ POVAŽUJÍ CIZINCE ŽIJÍCÍ V ČR ZA BEZPEČNOSTNÍ RIZIKO, KLESÁ

Mírně nadpoloviční většina Čechů se domnívá, že ne každý člověk, který u nás žije, by měl mít právo získat české občanství. Názor na právo cizinců získat české občanství souvisí s názorem na to, jak vážné bezpečnostní riziko představují pro nás cizinci pobývající v naší zemi. Tři pětiny občanů hodnotí toto riziko jako „příliš velké“, podíl této skupiny však klesá. Názor na to, zda naši občané přistupují k cizím státním příslušníkům bez předsudků a zaujatosti, rozděluje veřejnost na dva relativně vyrovnané tábory.

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 31. března – 8. dubna 2011. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal rozsáhlý soubor 1286 respondentů.

STEM si dlouhodobě všímá vztahu našich občanů k lidem, kteří zde žijí, ale nemají naše občanství. Mírná většina Čechů (56 %) zastává názor, že ne každý člověk žijící v České republice by měl mít právo získat české občanství. S tím souvisí i skutečnost, že 61 % lidí spatřuje v cizích státních příslušnících pobývajících v ČR příliš velké riziko. V otázce, zda Češi přistupují ke skupině cizinců žijících v ČR bez přestupků a zaujatosti, je veřejnost rozdělena na dva téměř stejně velké tábory: 53 % míní, že ano, 47 %, že ne.

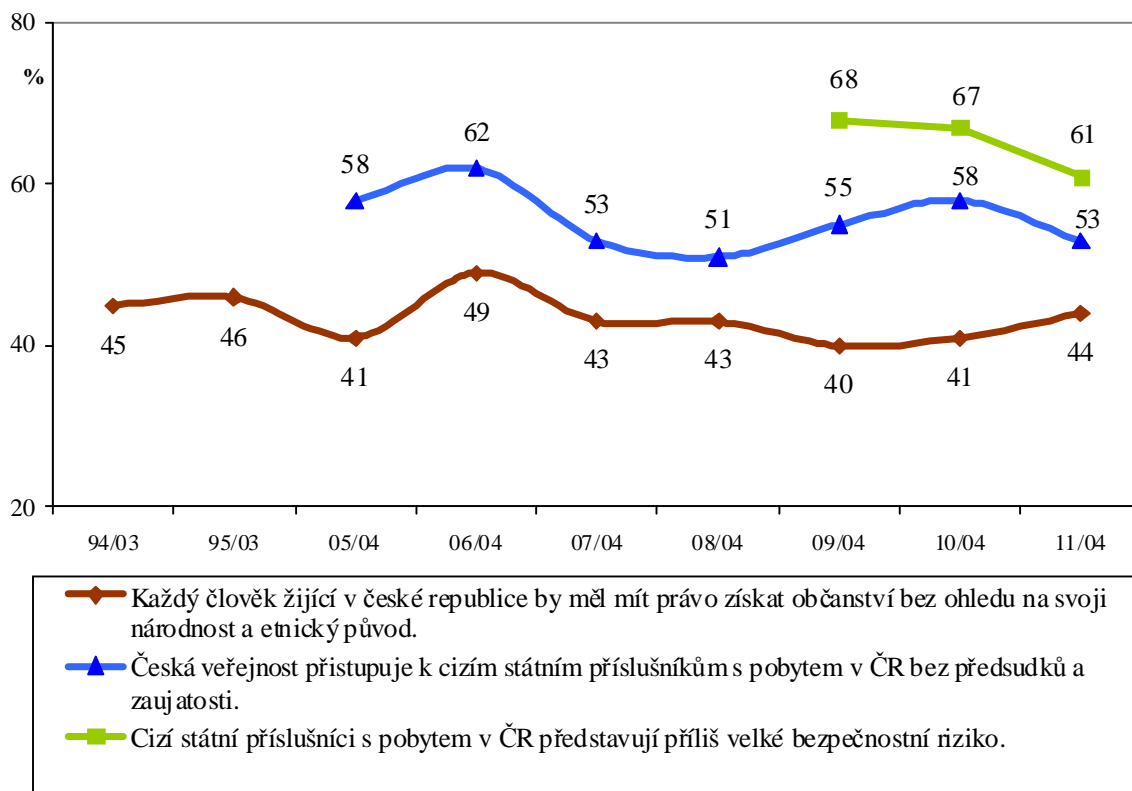
Názory na cizí státní příslušníky žijící v ČR

Od roku 2009 pozorujeme mírný nárůst podílu lidí, kteří zastávají názor, že každý člověk žijící v ČR by měl mít právo získat občanství bez ohledu na svoji národnost a etnický původ. V kontextu celé časové řady (poprvé jsme tuto otázku pokládali v roce 1994) se však tento postoj ukazuje jako dlouhodobě stabilní. V porovnání s šetřením z roku 2010 nicméně pozorujeme pokles obav veřejnosti o vlastní bezpečnost v souvislosti s cizími státními příslušníky žijícími na území ČR.

Výraznější dlouhodobé výkyvy pak pozorujeme v názorech na výrok „Česká veřejnost přistupuje k cizím státním příslušníkům s pobytem v ČR bez předsudků a zaujatosti.“ Od posledního šetření v roce 2010 registrujeme pokles podílu lidí, kteří vnímají Čechy jako nepředsudečné a nezaujaté. Může se však jednat o stejný pokles, který jsme zaznamenali v období mezi roky 2006 a 2007.

Podíly občanů ČR, kteří souhlasí s následujícími výroky:

Pramen: STEM, Trendy 1994-2011

Názory na postavení a práva cizinců žijících u nás jsou velmi podobné v různých sociodemografických skupinách populace. Velmi univerzální je názor na to, jak k cizincům přistupuje česká veřejnost, ale malé jsou i rozdíly v názorech na to, zda by lidé u nás žijící měli získávat občanství, a na to, zda jsou cizí státní příslušníci s pobytem u nás příliš vážným rizikem. Mírně častěji hovoří o bezpečnostním riziku lidé s nižším než vysokoškolským

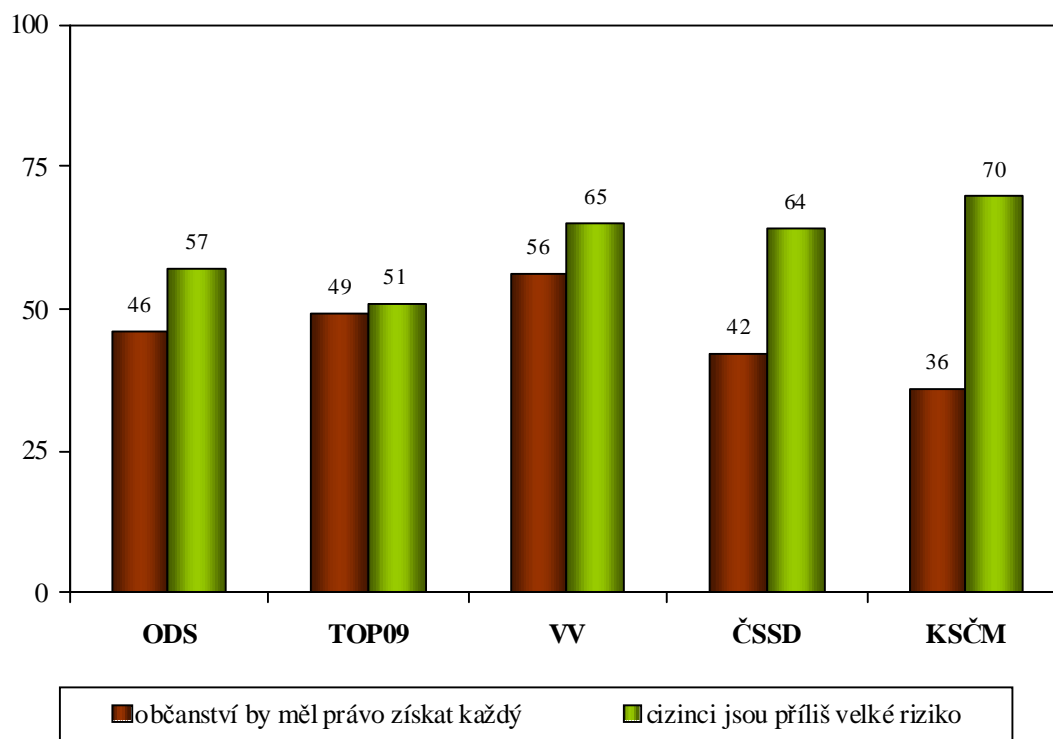
vzděláním (základní – 67 % souhlasných odpovědí, vyučení – 66 %, SŠ s maturitou – 58 %, VŠ – 52 %) a občané vyššího věku (60letí a starší – 67 %, 45-59letí – 63 %, 30-44letí – 56 %, 15-29letí – 57 %).

Názor na bezpečnostní riziko a právo získávat občanství spolu ovšem dosti silně souvisejí – z lidí, podle nichž cizinci příliš velkým bezpečnostním rizikem pro nás nejsou, je pro udělování občanství všem 54 %, z těch, podle nichž cizinci příliš velkým rizikem jsou, jen necelá třetina (37 %).

V pohledu na práva cizinců získávat české státní občanství a na míru rizika, kterou cizinci s pobytem u nás představují pro naši zemi, se zřetelně odlišují také názory pravicově a levicově orientovaných občanů. Stoupenci stran koalice jsou mnohem častěji (zhruba z poloviny) pro to, aby právo získat občanství měl každý. Vnímání cizinců jako zdroje rizika je charakterističtější pro sympatizanty KSČM, VV a ČSSD.

Názory na cizince žijící u nás - podle stranických preferencí

(podíly kladných odpovědí v %)

Pramen: STEM, Trendy 4/2011, 1286 respondentů starších 18 let